

An aerial photograph of Velsen, showing a mix of urban development, green fields, and a river. The sky is blue with scattered white clouds. The text is overlaid on the top left of the image.

VELSEN GEZOND GROEN EN EERLIJK

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2022-2026**

GROENLINKS
VELSEN

INHOUD

INLEIDING	2
1. LEEFOMGEVING: GEZOND EN GROEN	3
2. KLIMAAT EN DUURZAAMHEID: NU IN ACTIE	7
3. WONEN EN WERKEN: BETAALBAAR EN EERLIJK	11
4. ZORG EN CULTUUR: DICHTBIJ EN DIVERS	15
5. BESTUUR EN INSPRAAK: OPEN EN VOOR IEDEREEN	19
KANDIDATENLIJST	23
COLOFON	25

INLEIDING

GroenLinks heeft de afgelopen vier jaar hard gewerkt om Velsen gezonder, groener en eerlijker te maken. We willen een gemeente waar eerlijk delen centraal staat, waar iedereen kan meedoen. Waar iedereen kan leven in een gezonde omgeving. En waar onze inwoners de ruimte krijgen om hun gemeente nog mooier te maken.

Met onze driekoppige fractie en wethouder hebben we in vier jaar veel bereikt, maar we zijn er nog niet. Er zijn zeker nog stappen te zetten om Velsen gezonder, groener en eerlijker te maken. Hiervoor zijn fundamenteel andere keuzes nodig. Keuzes waarbij GroenLinks het verschil wil maken.

De tijd van weggijken is voorbij. Wij willen dat de luchtkwaliteit in Velsen sterk verbetert en dat de overheid optreedt als normen worden overschreden. Ook als het gaat om de opwarming van de aarde moeten we nu in actie komen. We zullen echt moeten inzetten op de energietransitie van fossiele brandstoffen naar duurzame, hernieuwbare energie en investeren in groene banen.

GroenLinks maakt duidelijke keuzes om wonen eerlijk en betaalbaar te maken voor mensen die moeilijk een woning kunnen vinden. Ruimte om te bouwen zoeken we zoveel mogelijk binnen de huidige gebouwde omgeving. Zo sparen we het bijzondere groen in onze gemeente en tussen de kernen. Ook het bebouwde gebied willen we verder vergroenen, want groen maakt gelukkig.

Ook in financieel moeilijke tijden willen we omzien naar onze inwoners. We investeren in preventie om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip geraken. Dat geldt niet alleen voor het voorkómen van betalingsachterstanden in het armoedebestrijd, maar ook voor het bieden van hulp en adequate zorg dichtbij huis.

Tot slot wil GroenLinks de kloof tussen inwoners en het bestuur van de gemeente verkleinen, door te werken aan een actieve samenleving waarbij inspraak vanzelfsprekend is. Iedereen moet kunnen meepraten, niet alleen diegenen die het hardst schreeuwen.

Ook de komende vier jaar willen wij ons er met een mooi en sterk team voor inzetten om Velsen gezonder, groener en eerlijker te maken!

Iskandar Sitompul, lijsttrekker GroenLinks Velsen

IN HET KORT

GroenLinks kiest voor schone lucht, een groene leefomgeving, een eerlijke energietransitie, betaalbare woningen binnen bebouwd gebied en inspraak voor iedereen.

HOOFDSTUK 1 LEEFOMGEVING: GEZOND EN GROEN

LEEFOMGEVING: GEZOND EN GROEN

Groen, natuur en schone lucht zijn onmisbaar. GroenLinks strijdt voor het recht op een gezonde en groene leefomgeving voor en van ons allemaal. We komen op voor wat waardevol en kwetsbaar is. Hiervoor zijn fundamenteel andere keuzes nodig. Groene en eerlijke keuzes.

In Velsen leven we in een prachtige maar zwaar belaste omgeving. De tijd van wegstijgen is voorbij. Wij willen dat de luchtkwaliteit in Velsen sterk verbetert. Daarvoor zijn strengere normen en scherper toezicht nodig voor Tata Steel, de haven en Schiphol. En een overheid die optreedt als normen overschreden worden. GroenLinks is de enige partij in Velsen met een landelijke fractie in Den Haag die de meest vervuilende onderdelen van Tata Steel zo snel mogelijk wil sluiten.

Behalve op gezonde lucht heeft iedereen ook recht op een groene omgeving. We beschermen onze natuur en het bijzondere groen tussen de kernen. Ook binnen bebouwd gebied willen we voldoende groen. Daarom stellen wij overal in onze gemeente en bij ieder bouwproject groen, biodiversiteit en kwaliteit van leven voor mens en dier centraal.

Klimaatverandering leidt tot extreme hitte, droogte en hoosbuien. Met extra groen en water maken we onze leefomgeving hier weerbaar tegen.

De ruimte die we hebben is beperkt en wordt nu te veel ingenomen door de auto. Door in te zetten op wandelen, fietsen en openbaar vervoer kunnen we meer ruimte creëren. Groene ruimte die ons allemaal ten goede komt. En die we kunnen inzetten om elkaar te ontmoeten, te ontspannen, te sporten en te bewegen.

WAAROM ZOU JE GROENLINKS STEMMEN IN 2022?

- GroenLinks is dé partij voor luchtkwaliteit: we pleiten voor het verscherpen van de normen, het toezicht en de handhaving op de uitstoot van Tata Steel en voor het sluiten van Kookfabriek 2 en Hoogoven 6.
- GroenLinks is dé groene partij: we versterken natuur en groen met ecologische en recreatieve verbindingen, groen in de buurt en tussen de kernen, natuurinclusief bouwen en dierenwelzijn.
- GroenLinks is dé fiets- en OV-partij: we verduurzamen de mobiliteit met hoogwaardig openbaar vervoer, snelfietspaden en elektrische (deel)auto's.

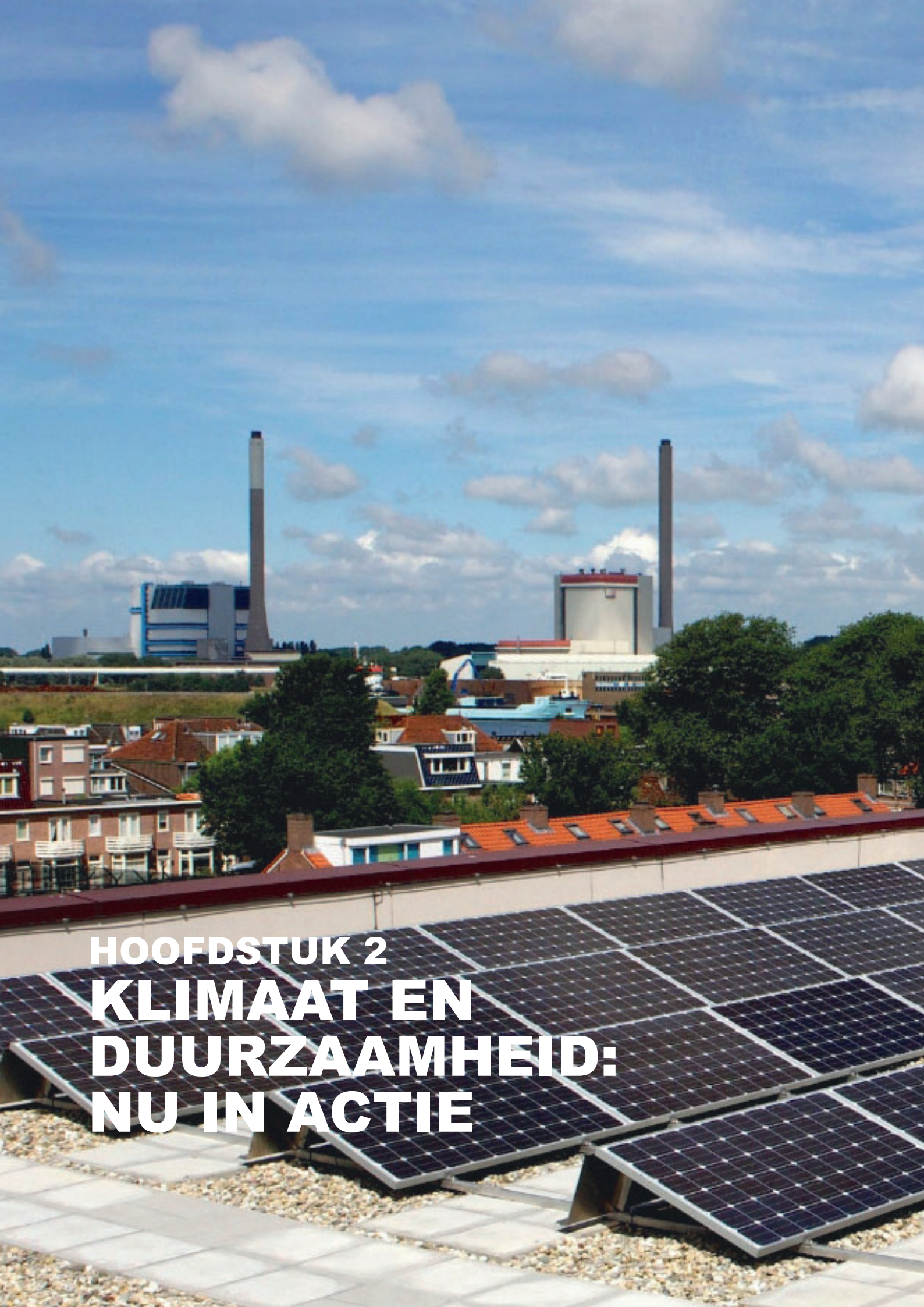
PROGRAMMAPUNTEN

- 1.** We houden ons en anderen aan de afspraken van het **Schone Lucht Akkoord**. Hierin staat dat het aantal gezondheidsklachten door luchtvervuiling in 2030 minimaal gehalveerd moet zijn.
- 2.** We pleiten bij provincie en rijksoverheid voor het verscherpen van de normen, het toezicht en de handhaving op de uitstoot van **Tata Steel** en voor het sluiten van de meest vervuilende onderdelen (Kooksfabriek 2 en Hoogoven 6).
- 3.** We leggen in de haven op zoveel mogelijk plekken **walstroom** aan en stimuleren schoon transport van en naar de haven.
- 4.** We pleiten bij de rijksoverheid tegen groei en voor krimp van het aantal vliegbewegingen van **Schiphol**, het stoppen met nachtluchten en het nemen van maatregelen tegen (ultra)fijnstof.
- 5.** Iedere inwoner van Velsen heeft **recht op groen** om verkoeling op te zoeken, te ontspannen en te bewegen. Groen binnen 5 minuten loopafstand en natuur of een groot groengebied binnen 15 minuten fietsafstand. Daarbij is extra aandacht voor de meest versteende gebieden in IJmuiden.
- 6.** We gaan samen met bewoners, verenigingen en bedrijven aan de slag met het zo goed en groen mogelijk inrichten van hun directe omgeving: **van grijs naar groen**. We stimuleren groenere tuinen door Operatie Steenbreek en met korting op de rioolheffing.
- 7.** We verhogen de **groennorm** bij iedere ontwikkeling in Velsen van 15 naar 20 procent. Elke aanpassing aan de openbare ruimte levert **méér groen, biodiversiteit en klimaatbestendigheid** op.
- 8.** We versterken de **ecologische groenstructuur** en de structuur met losse kernen van Velsen en zorgen zo voor meer biodiversiteit en meer openheid. Ecologische waarde en belang van het open landschap worden onderdeel van de Omgevingsvisie Velsen.
- 9.** We beschermen **monumentale bomen** in Velsen. Tussen 2022 en 2026 planten we minimaal **10.000 bomen**, die ecologisch passend zijn, om zo de biodiversiteit te versterken en de uitstoot van CO₂ te compenseren. Als de gemeente een boom kapt, planten we er twee terug.
- 10.** Ten behoeve van vogels, vlinders en andere insecten kiezen we voor **ecologisch beheer** van de leefomgeving in Velsen, waarbij zo min mogelijk maaien het uitgangspunt is.

- 11.** We zetten ons in voor een **ambitieuw dierenwelzijnsbeleid** in Velsen, onder andere met een chipplicht voor katten en schuilstallen voor paarden en andere weidedieren.
- 12.** Veiligheid en leefbaarheid op straat zijn essentieel voor kinderen én volwassenen. Om hiervoor te zorgen, verlagen we de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom naar **30 kilometer per uur**. En we veranderen onze woonstraten in **autoluwe gebieden** met groene ruimte, schone lucht en ruimte voor fietsers en voetgangers. Datzelfde geldt voor de omgeving van scholen, zodat kinderen veilig naar en van school kunnen fietsen en lopen.
- 13.** We zetten in op gezonde mobiliteit. We investeren in de **fietsinfrastructuur** tussen alle kernen van Velsen. Fietzers en voetgangers krijgen voorrang. Regionale snelfietsverbindingen worden zo snel mogelijk gerealiseerd.
- 14.** We stimuleren **duurzaam openbaar vervoer** in Velsen en pleiten bij NS voor een intercitystation Driehuis. We bevorderen het doorrijden van bussen vanaf het Marktplaatsplein in IJmuiden richting Haarlem en Velsertunnel en vice versa, juist ook in de spits. We onderzoeken een goedkoop **busabonnement voor minima**. Voor de lange termijn kijken we naar de mogelijkheden die lightrail biedt.
- 15.** We zetten de overgang naar **elektrisch vervoer** in de hoogste versnelling. We verdubbelen het aantal openbare laadpalen in Velsen tussen 2022 en 2026. We bevorderen dat er in alle kernen van Velsen (elektrische) deelauto's beschikbaar staan. Bij nieuwbouw stimuleren we duurzame vervoersopties.

WAT HEBBEN WE BEREIKT IN 2018-2022?

- Groenstructuurplan, waarin de groene waarden van de gemeente benoemd en versterkt worden (2018)
- Groennorm voor nieuwbouw: 15% moet beleefbaar openbaar groen zijn (2018)
- Ontwikkelperspectief Binnenduinrand, waarin de bijzondere waarde van de binnenduinrand benoemd is (2020)
- Ontwikkellocatie Missiehuis, waarbij monumentale bomen zijn behouden, en de boomgaard in de openbare ruimte blijft (2020)
- Tekenen van het Schone Lucht Akkoord, waarbij we ons – samen met de provincie – committeren aan 50% gezondheidswinst in 2030 (2020)
- De gezondheidseffecten van industrie worden steeds duidelijker dankzij RIVM- en GGD-onderzoeken, waarvan de gemeente mede-opdrachtgever is (2018-2021)
- De gemeente is aanjager voor scherpe normen voor de industrie en handhaving hiervan (2018-2021)
- Motie GroenLinks over een zienswijze voor de Luchtvaartnota, inclusief het stoppen met nachtvluchten vanaf Schiphol (2020)
- Mobiliteitsagenda met prioriteit voor fiets, voetganger en openbaar vervoer (2019)

HOOFDSTUK 2
KLIMAAT EN
DUURZAAMHEID:
NU IN ACTIE

KLIMAAT EN DUURZAAMHEID: NU IN ACTIE

De klimaatcrisis is de grootste opgave van onze tijd. Het tegengaan van de opwarming van de aarde vergt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Wachten kan niet meer: we moeten nú in actie komen. Gemeenten zijn hierbij onmisbaar: zij moeten concrete invulling geven aan de Regionale Energie Strategieën (RES). Ook moeten de gemeenten ervoor zorgen dat in 2050 alle huizen van het gas af zijn en zijn aangesloten op een alternatieve warmtebron.

Velsen kan een bijzondere bijdrage leveren aan de energietransitie van Nederland. Vanuit onze zeehaven kunnen wij namelijk windparken op zee bouwen en onderhouden. Dit betekent ook nieuwe en groene werkgelegenheid in Velsen.

GroenLinks zorgt ervoor dat klimaat en duurzaamheid in Velsen bovenaan de politieke agenda staan en dat onze inwoners er actief over kunnen meepraten. Wij willen dat de energietransitie eerlijk verloopt. Ook mensen die weinig te besteden hebben moeten kunnen meekomen met de energietransitie. Wij willen te allen tijde voorkomen dat mensen door de energietransitie in financiële problemen komen en willen er dan ook voor zorgen dat de totale woonlasten van huishoudens met een lager inkomen niet stijgen.

We willen als gemeente het goede voorbeeld geven met de reductie van CO₂ door verdere invulling van het Lokaal Klimaatakkoord: Velsen klimaatneutraal in 2050.

Ook gaan we uit van een circulaire economie waarbij grondstoffen hergebruikt worden. De gemeente geeft het goede voorbeeld en neemt maatregelen om de hoeveelheid restafval in Velsen te verminderen en de afvalstoffenheffing te verlagen.

WAAROM ZOU JE GROENLINKS STEMMEN IN 2022?

- GroenLinks is dé klimaatpartij: we staan aan de basis van het Lokaal Klimaatakkoord en verminderen zo de uitstoot van broeikasgassen.
- GroenLinks is dé duurzame energiep partij: we willen alle huishoudens op een eerlijke manier van het gas af krijgen.
- GroenLinks is dé afvalreductiepartij: we willen met het recycletarief inzetten op het terugbrengen van het aantal kilo's restafval en het verlagen van de afvalstoffenheffing voor onze inwoners.

PROGRAMMAPUNTEN

- 1.** We streven naar de hoogste ambitie binnen het **Lokaal Klimaatakkoord**. Om tot een maximale CO₂-reductie te komen nemen we een voortrekkersrol door voorbeeldprojecten een impuls te geven. Binnen de gemeentelijke organisatie gebruiken we groene stroom en leggen we zonnepanelen op de daken van al het gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed (scholen, sportvoorzieningen etc.).
- 2.** We maken werk van de **energietransitie** in alle delen van Velsen en grijpen deze aan om fors in wijken te investeren. In '**wijkgesprekken**' kunnen inwoners aangeven hoe hun buurt verbeterd kan worden. Samen kijken we hoe de energietransitie hierin past.
- 3.** We voorkómen dat inwoners door de **energietransitie in financiële problemen** komen. Energiecoaches geven gratis advies en hulpmiddelen (tochtstrips, ledlampen, radiatorfolie etc.) om het energieverbruik omlaag te krijgen.
- 4.** We maken duidelijke prestatieafspraken met **woningcorporaties**, onder andere over minimale energielabels, het percentage energieneutrale woningen en het niet doorberekenen van energiemaatregelen in de huren.
- 5.** We rollen de rode loper uit voor **energiecoöperaties**, andere maatschappelijke organisaties en initiatieven waarmee bewoners zelf aan de slag willen met de energietransitie in hun wijk. Ze krijgen voorrang om mee te werken aan ieder duurzaamheidsproject. Iedere inwoner van Velsen krijgt de kans om lid te worden en te profiteren van een energiecoöperatie.
- 6.** We verlenen alleen medewerking aan zonne- en windprojecten die aan onze **groene en sociale voorwaarden** voldoen. Zo zorgen we dat de gemeenschap er beter van wordt en dat de omliggende natuur wordt versterkt.
- 7.** Zoveel mogelijk **daken** in Velsen moeten **groen** worden of voorzien van **zonnepanelen**. Dit wordt verplicht voor gemeentegebouwen en ontwikkelaars, en we verleiden particulieren met subsidies en aftrek van BTW.
- 8.** We experimenteren met **innovatieve manieren** om zonne-energie op te wekken: zonnepanelen op carports, gevels, bushokjes, hekwerken, geluidswanden en lantaarnpalen.
- 9.** De haven van IJmuiden wordt een **Energy Port**. We zetten onze unieke positie in om de hoofdstad van de offshore windenergie te worden, gespecialiseerd in installatie en onderhoud. Energietransitie en duurzaamheid staan centraal in ons economisch perspectief. Sectoren die daar niet aan bijdragen en wel vervuilen – zoals de cruisevaart – worden afgebouwd.

- 10.** Als Velsen dragen we volwaardig bij aan de landelijke opwek van duurzame energie door de **afspraken uit de RES** na te komen, met zonnepanelen en windmolens op verantwoorde plekken. We gaan actief op zoek naar draagvlak bij inwoners. Ook stimuleren we innovatieve technieken zoals **rio-, geo- en aquathermie**.
- 11.** Met ‘wortel en stok’ zorgen we dat **bedrijven** meedoen in de energietransitie. Hiermee bedoelen we dat we streng zijn als het gaat om naleving van de Wet Milieubeheer, maar tegelijkertijd het midden- en kleinbedrijf actief helpen om maatregelen door te voeren.
- 12.** We scholen mensen (om) en helpen hen aan ‘**groene banen**’ (zoals installateurs van warmtepompen en zonnepanelen, elektrotechnici of fijslopers).
- 13.** We gaan veel minder afval weggooien, door in te zetten op het **recycletarief**. Huishoudens die minder restafval aanbieden gaan dan een lagere afvalstoffenheffing betalen. We zorgen eerst voor een gelijk speelveld tussen hoogbouw en laagbouw en een draagvlakmeting.
- 14.** We voeren de **Ja-Ja-sticker** in ter vervanging van de Nee-Ja- en Nee-Nee-sticker. Hiermee wordt er nog meer papier bespaard.
- 15. Circulariteit** – waarbij materialen hergebruikt worden en afval een grondstof is – wordt een uitgangspunt van de gemeente. In het inkoopbeleid wordt circulariteit een voorwaarde in alle aanbestedingen. In het bouwbeleid wordt het een vast criterium bij gronduitgifte, aanbestedingen en vergunningen. Binnen de toekomstige Omgevingswet stellen we scherpere eisen aan de milieuprestaties (MPG) van nieuwbouw.

WAT HEBBEN WE BEREIKT IN 2018-2022?

- Velsen loopt voorop met een uniek Lokaal Klimaatakkoord: de gemeente geeft het goede voorbeeld met 70% CO₂-reductie in 2030 (2021)
- Woonvisie 2040, met duurzaamheidsparagraaf voor alle nieuwbouw en voorstel voor de Duurzaamheidslening (2021)
- Transitievisie Warmte, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe alle gebouwen in Velsen tot 2050 stapsgewijs aardgasvrij worden gemaakt (2021)
- Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid, met uitgebreide zoeklocaties voor zonne- en windenergie, en een duidelijke rol voor energiecoöperaties waarvan inwoners profiteren (2019-2020)
- Motie GroenLinks over de aanscherping van het afvalbeleid en het belonen van het scheiden van afval (2019)
- De gemeente is duurzaam gaan inkopen (2019) en heeft daarna ook binnen de Metropoolregio Amsterdam de gezamenlijke Green Deals op inkoop getekend (2021)

HOOFDSTUK 3
WONEN EN WERKEN:
BETAALBAAR
EN EERLIJK

WONEN EN WERKEN: BETAALBAAR EN EERLIJK

Het is in Velsen voor jongeren, starters en inwoners met lage en middeninkomens moeilijk om aan een woning te komen, ook al is de wachttijd voor een sociale huurwoning hier met drie jaar relatief kort. Ook is er een tekort aan woningen voor ouderen die niet meer volledig zelfstandig kunnen of willen wonen, terwijl hun aantal juist verder zal toenemen.

GroenLinks wil voldoen aan de door de provincie voorspelde behoefte van ongeveer 3000 nieuwe woningen in Velsen tot 2040. Dat doen we uiteraard energieneutraal en natuurinclusief, en zoveel mogelijk circulair en klimaatadaptief.

Maar met bouwen, bouwen, bouwen los je het woonprobleem nog niet op. Daarom kiezen wij voor wonen, wonen, wonen. Wij willen wonen bereikbaar en betaalbaar maken voor mensen die moeilijk een woning kunnen vinden. En de ruimte om te bouwen zoeken we met slimme oplossingen zoveel mogelijk binnen de huidige gebouwde omgeving. En dat kan ook gewoon. Zo sparen we het bijzondere groen in onze gemeente en tussen de kernen. GroenLinks kiest dus voor betaalbaar en eerlijk wonen en voor bouwen op de juiste plek.

Eerlijke kansen zijn ook leidinggevend in onze visie op werken. De werkloosheid in Velsen ligt met 3,5 procent onder het landelijk gemiddelde. We zijn nog wel erg afhankelijk van Tata Steel als grote werkgever, terwijl het hoogoverterrein ook ruimte biedt voor duurzame werkgelegenheid. Voor mensen die (nog) geen kans maken op betaald werk willen we dat de gemeente via het regionale loket IJmond Werkt! meezoekt naar alternatieven, zoals (om)scholing, stageplaatsen, participatiebanen of vrijwilligerswerk. Op al deze manieren doen mensen mee in onze samenleving.

Discriminatie op de arbeidsmarkt is een hardnekkig fenomeen. De gemeente moet een actief diversiteitsbeleid voeren en zelf voorbeeldwerkgever zijn.

WAAROM ZOU JE GROENLINKS STEMMEN IN 2022?

- GroenLinks is dé partij van betaalbaar wonen: we stellen een huurplafond in en een maximale huurstijging en voeren een zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding in voor koopwoningen.
- GroenLinks is dé partij voor bouwen binnen bebouwd gebied: we sparen het bijzondere groen en het groen tussen de kernen.
- GroenLinks is dé partij voor eerlijk werk: iedereen doet mee.

PROGRAMMAPUNTEN

1. We stellen **betaalbaar wonen** boven bouwen, bouwen, bouwen. We gaan uit van de voorspelde woningbehoefte tot 2040 en de afspraken en de binnenstedelijke ontwikkellocaties uit het Koersdocument Omgevingsvisie (categorie A).
2. Nieuwbouw vindt zoveel mogelijk plaats **binnen bestaand bebouwd gebied**, door slim ruimtegebruik, hergebruik, extra bouwlagen en verdichting met behoud van groen. Zo sparen we het bijzondere groen en het groen tussen de kernen van Velsen. Alle nieuwbouw is **energieneutraal, ecologisch, natuurinclusief** en geschikt voor **mensen met een beperking**.
3. Alle nieuwbouw bestaat uit een vast percentage **sociale huurwoningen** van 30 procent en een vast percentage woningen in het **middensegment** (koop en huur) van 40 procent. Dit wordt inzichtelijk gemaakt en hier wordt op gehandhaafd. In IJmuiden en Velsen-Noord bestaat 50 procent van de nieuwbouw uit woningen die **doorstroom** bevorderen. We maken het voor ouderen aantrekkelijker om door te stromen naar een beter passende woning in de eigen buurt. Zo komen er woningen vrij voor gezinnen.
4. Woningen zijn geen handelswaar. Daarom voeren we een **zelfbewoningsplicht** en een **anti-speculatiebeding** in voor nieuwe koopwoningen.
5. We stellen een **huurplafond** en een **maximale huurstijging** in voor nieuwe huurwoningen in de vrije sector en leggen het 'verkameren' aan banden.
6. Investeringsen maken we mogelijk door de **onroerende zaakbelasting** met 2% te verhogen (voor een gemiddelde woningeigenaar is dit € 5 per jaar). Hiermee blijft Velsen ruim onder het gemiddelde van de omliggende gemeenten.
7. We onderzoeken in hoeverre inwoners van Velsen **voorrang** kunnen krijgen bij huur- en koopwoningen, en of de gemeente **in eigen beheer** woningen kan bouwen om die vervolgens aan starters te verkopen met een zogeheten Koopgarant-regeling.
8. We leggen de rode loper uit voor **alternatieve woonvormen** zoals coöperaties, woon-zorgclusters, knarrenhopen en woongroepen.
9. We vinden dat Velsen actief mee moet doen aan de opvang van **vluchtelingen** en kiezen ervoor om statushouders urgentie te blijven verlenen en hen te huisvesten in kleinschalige locaties, verspreid over de kernen, in samenspraak met bewoners.
10. We zetten bij nieuwbouw in op **bereikbaarheid** met het openbaar vervoer en de fiets en verlagen de parkeernormen rondom haltes van het hoogwaardig openbaar vervoer.

- 11.** Tata Steel is momenteel een belangrijke werkgever in de IJmond, maar het is de vraag of deze werkgelegenheid toekomstbestendig is. Daarom onderzoeken we of een deel van het terrein van Tata Steel gebruikt kan worden voor **duurzame werkgelegenheid**.
- 12.** We kiezen voor het behoud van het dorpse, groene **karakter van de kernen** Velsen-Zuid, Driehuis, Santpoort-Noord en Santpoort-Zuid, en vergroenen de kernen Velsen-Noord, IJmuiden en Velsersbroek. Daarbij willen we de **winkelvoorzieningen** in de verschillende kernen behouden en ondersteunen we Velsense ondernemers. Leegstand voorkomen we met lage huurprijzen voor 'sociale winkels' voor maatschappelijke functies met grote impact.
- 13.** Zorginstellingen die door de gemeente gesubsidieerd of gecontracteerd worden, moeten zorgen voor **goed werkgeverschap** en een fatsoenlijk loon. Zoals betere arbeidsvoorwaarden, minder administratieve lasten en voorrang op een huurwoning.
- 14.** Voor inwoners met **afstand tot de arbeidsmarkt** willen we dat de gemeente via het regionale loket IJmond Werkt! meezoekt naar alternatieven, zoals (om-)scholing, stageplaatsen, participatiebanen of vrijwilligerswerk. **Vrijwilligers** moeten een gedeelte van hun verdiensten kunnen behouden. Daarnaast moet de gemeente extra banen realiseren bij de gemeentelijke overheidsdienst voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt die vallen onder de Participatiewet.
- 15.** We zorgen dat de gemeente zelf én alle betrokken organisaties en partners (HVC, Recreatieschap Spaarnwoude, Woningbedrijf Velsen, Stichting Welzijn Velsen etc.) een actief **diversiteitsbeleid** voeren. Bij aanbestedingen en leveringen krijgen partijen die dit beleid in praktijk brengen de voorkeur boven partijen die dit niet doen.

WAT HEBBEN WE BEREIKT IN 2018-2022?

- Ontwikkelperspectief Binnenduinrand, met amendement GroenLinks voor het behoud van openheid, om te benadrukken dat de gebieden tussen onze kernen open en groen moeten blijven (2020)
- Motie GroenLinks over compacte, gestapelde bouw om ervoor te zorgen dat woningbouwbehoefte zoveel mogelijk binnenstedelijk blijft (2020)
- Woonvisie 2040, met 30% sociale huur in alle kernen behalve IJmuiden en Velsen-Noord en amendement GroenLinks voor het behoud van het groen tussen de kernen van Velsen (2021)
- Koersdocument Omgevingsvisie, waarin de realisatie is vastgelegd van de woningbouwbehoefte, vrijwel geheel binnen bestaand stedelijk gebied (2021)
- Bestemmingsplan Hofgeest: het grootste nieuwbouwproject sinds Oud-IJmuiden, met 380 nieuwe energieneutrale woningen (2021)
- Gebiedsvisie Pont tot Park, op basis waarvan 1000 tot 1500 woningen gerealiseerd worden in binnenstedelijk IJmuiden en commerciële en culturele voorzieningen worden geclusterd (2021)

HOOFDSTUK 4 ZORG EN CULTUUR: DICHTBIJ EN DIVERS

ZORG EN CULTUUR: DICHTBIJ EN DIVERS

Het welzijn van onze inwoners is onze topprioriteit. Niet geld, instituties en organisaties moeten centraal staan, maar de mensen zelf. Wij investeren in preventie in de breedste zin van het woord. Omdat wij geloven dat voorkómen beter is dan genezen en investeren in mensen beter is dan mensen op achterstand laten komen. Dat geldt ook voor het actief voorkómen van betalingsachterstanden in het armoedebeleid.

Zorg, welzijn, wonen en cultureel aanbod gaan hand in hand. De gemeente kan geen mentale of fysieke beperkingen wegnemen of ziektes genezen. Maar de gemeente kan wél hulp en passende zorg bieden, zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen, sporten en bewegen. We willen het saamhorigheidsgevoel in wijken en buurten versterken door een ruim aanbod aan collectieve en culturele voorzieningen.

GroenLinks zet zich in voor inclusieve zorg, dichtbij huis. Zorg moet voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk zijn. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van kwetsbare mensen. Bij jeugdhulp dringen we marktwerking terug en stellen we de kinderen en jongeren centraal. Voor ouderen wil GroenLinks de zorg ‘dichterbij’ organiseren, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen als ze dat willen.

Het cultuuraanbod draagt bij aan het welzijn van onze inwoners. Kunst verrijkt ons leven en draagt bij aan ontplooiing, ontspanning en ontmoeting. Omdat dit aanbod en met name de cultuureducatie onder druk staan, wil GroenLinks hier echt voor kiezen. Datzelfde geldt voor onze musea en ons cultureel erfgoed. Bibliotheken staan voor kennisoverdracht en aandacht voor laaggeletterdheid. Wij willen dan ook dat alle locaties open blijven. Velsen verdient tot slot een eigen theater dat multifunctioneel inzetbaar en laagdrempelig is.

WAAROM ZOU JE GROENLINKS STEMMEN IN 2022?

- GroenLinks is dé partij van mensgerichte zorg en jeugdhulp: we zetten in op preventie en op speciale aandacht voor inwoners die dat nodig hebben.
- GroenLinks is dé partij voor een ruimhartig armoedebeleid: we vinden het voorkómen van betalingsachterstanden essentieel.
- GroenLinks is dé cultuurpartij: we versterken het aanbod en cultuureducatie, en willen meer budget voor cultuur.

PROGRAMMAPUNTEN

1. We zetten niet de sociale beleidsterreinen maar **de mens centraal**. Daarbij geldt dat voorkómen beter is dan genezen. Daarom zetten we in op een sterk preventief beleid en het verkleinen van achterstanden, met aandacht voor schone lucht, een groene leefomgeving, sport, cultuur en een aanpak tegen eenzaamheid.
2. We kiezen voor een activerend en ruimhartig **armoede- en schuldenbeleid**, waarbij het voorkómen van betalingsachterstanden met behulp van schuld-hulpmaatjes en coaches centraal staat. We onderzoeken het overnemen van schulden van jongeren.
3. We willen geen 'tegenprestatie' voor inwoners in de **bijstand**. De bijstand is vrij van repressie. Hulp en begeleiding zijn uitgangspunt, niet dwang en drang.
4. Ieder kind in Velsen heeft recht op **goed en passend onderwijs**. Dat vereist een divers scholenaanbod en veilige scholen met groene schoolpleinen.
5. Een **veilige jeugd** is cruciaal voor een kansrijke start. De gemeente zet daar-om in op preventie, culturele sensitiviteit en nauwe samenwerking met huis-artsen, verloskundigen en onderwijsinstellingen. Omdat kinderen en jongeren met een migratieachtergrond vaak moeilijk hun weg naar jeugdhulp vinden-gaan we hier meer aandacht aan besteden. Wanneer er sprake is van een gezin met meerdere problemen, werken wij volgens het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'.
6. Er is te weinig aandacht voor **kinderen met een licht verstandelijke beper-king**. We zetten ons voor deze groep in voor meer kennis en expertise in de jeugdhulp.
7. We zetten ons in voor **mensen met geestelijke gezondheidsproblemen**. We willen dat zij zich thuis voelen in hun wijk, en we zetten daarom in op hulp en ondersteuning die daarvoor zorgt.
8. We willen dat al onze inwoners de kans krijgen om te **sporten** en te bewegen. De gemeente garandeert sportaanbod in alle delen van Velsen en breidt met name voor jongeren laagdrempelige en betaalbare sportvoorzieningen uit. Ongelijkheid in de toegang tot sport moet verkleind worden, bijvoorbeeld door een uitbreiding van sportvoorzieningen in de openbare ruimte en een continu-ering van de Sportpas.
9. We willen dat **mantelzorgers** beter ondersteund worden. We betrekken hen bij de zorgvraag, zetten tijdig 'respijtzorg' in en maken ons hard voor betaalde aanwezigheidszorg, zodat mantelzorgers niet overbelast raken. Er komt ook meer aandacht voor jonge mantelzorgers.

- 10.** We zetten vol in op de uitvoering van het VN-verdrag voor de **rechten van mensen met een beperking**. Gemeentelijke gebouwen, voorzieningen, speel- en beweegplekken en (digitale) informatie maken we toegankelijker, aan de hand van een concreet plan van aanpak. We hebben speciale aandacht voor kinderen met een handicap.
- 11.** We zetten ons in om niet enkel de tolerantie voor, maar vooral de acceptatie van verschillende **religieuze en culturele groeperingen en LHBTIQ+-personen** in Velsen te vergroten, bijvoorbeeld bij (sport)verenigingen en op scholen.
- 12.** We stimuleren de **verbinding tussen zorg en welzijn enerzijds en kunst en cultuur anderzijds**. Daarom stimuleren we projecten waarbij kwetsbare of zieke mensen in contact worden gebracht met kunst en cultuur.
- 13.** Cultuur zorgt voor ontmoeting en ontspanning. We versterken het **lokale cultuuraanbod** en ondersteunen de vele buurtcentra en amateurkunstverenigingen van Velsen. We maken een plan om het cultureel erfgoed, de vele musea en de culturele evenementen te versterken en te steunen.
- 14.** We blijven ons hard maken voor de toegankelijkheid van hoogwaardige **cultuur- en muzikeducatie** in Velsen, zowel op school als in de vrije tijd, voor jong en oud.
- 15.** We onderzoeken de scenario's voor de verbouwing van de Stadsschouwburg, inclusief het bouwen van een nieuw **theater** in de buurt van Plein 1945, waar ook **studio's** en de **bibliotheek** een plek zouden kunnen krijgen.

WAT HEBBEN WE BEREIKT IN 2018-2022?

- Motie PvdA en GroenLinks 'Geen kind tussen wal en schip', om te zorgen dat de druk op de jeugdhulp geen kind extra in de problemen mag brengen (2020)
- Armoedevisie 2020-2024, met focus op preventie, aandacht voor de menselijke maat en een integrale werkwijze voor beleid en uitvoering (2020)
- Motie GroenLinks na het faillissement van het Kunstencentrum Velsen om de breedte, de kwaliteit en het netwerk van cultuureducatie te borgen (2018)
- Cultuurvisie Velsen 2020-2024, met amendement GroenLinks om het aanbod van amateurkunstverenigingen en culturele cursussen te borgen (2019)
- Raadvragen GroenLinks over cultuurparticipatie en -educatie tijdens de coronacrisis (2020)
- Begroting 2021, met amendement GroenLinks waarmee bezuinigingen op cultuureducatie zijn tegengehouden (2020)

HOOFDSTUK 5 BESTUUR EN INSPRAAK: OPEN EN VOOR IEDEREEN

BESTUUR EN INSPRAAK: OPEN EN VOOR IEDEREEN

Veel inwoners ervaren helaas een grote afstand tot de politiek en het bestuur van de gemeente. GroenLinks is benaderbaar en betrokken bij onze inwoners. En we staan voor een actieve samenleving waarbij inspraak vanzelfsprekend is. Daarbij moet iedereen kunnen meepraten, en niet alleen diegenen die het hardste schreeuwen. GroenLinks wil het publieke belang vertegenwoordigen, zeker ook voor mensen die niet standaard hun stem laten horen. Zo willen we extra moeite doen om jongeren aan het woord te laten en ze kennis te laten maken met het bestuur van de gemeente, bijvoorbeeld met excursies of een jongerenraad of -burgemeester.

GroenLinks wil participatie per kern of buurt organiseren en daar geld voor reserveren. Met een zogeheten burger- of buurtbudget krijgen inwoners écht iets te zeggen over hun leefomgeving, met een eigen bedrag dat ze binnen kaders zelf kunnen besteden aan hun eigen buurt.

Tegelijkertijd kunnen we bepaalde onderwerpen niet overlaten aan individuele standpunten. Een voorbeeld daarvan is het klimaatbeleid. Het is dan wel zaak dat de gemeente transparant en open is over de te volgen koers en daar zoveel mogelijk draagvlak voor krijgt.

Toegankelijke en laagdrempelige verslaglegging van de gemeentelijke politiek is een voorwaarde voor deze transparantie. Vergaderingen moeten live te volgen en terug te kijken zijn. GroenLinks onderstreept het belang van de lokale journalistiek.

Als gemeente willen we ook toegankelijk en inclusief zijn. Alle communicatie van de gemeente moet begrijpelijk zijn. Laaggeletterdheid verdient extra aandacht. Ook willen we de (digitale) privacy van onze inwoners waarborgen. Digitalisering mag niet leiden tot ongelijkheid.

WAAROM ZOU JE GROENLINKS STEMMEN IN 2022?

- GroenLinks is dé partij van het publieke belang: voor belangrijke thema's voor de lange termijn willen we een koers uitzetten die op draagvlak kan rekenen.
- GroenLinks is dé partij voor wie ieders stem telt; niet alleen van diegenen die het hardste schreeuwen.
- GroenLinks is dé buurtbudgetpartij: alleen met directe buurtbudgetten kunnen inwoners echt invloed uitoefenen op hun eigen leefomgeving.

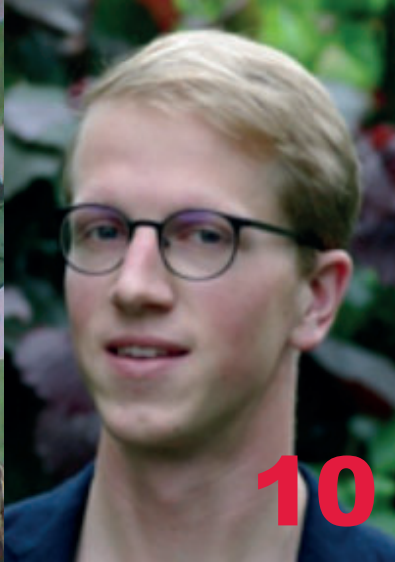
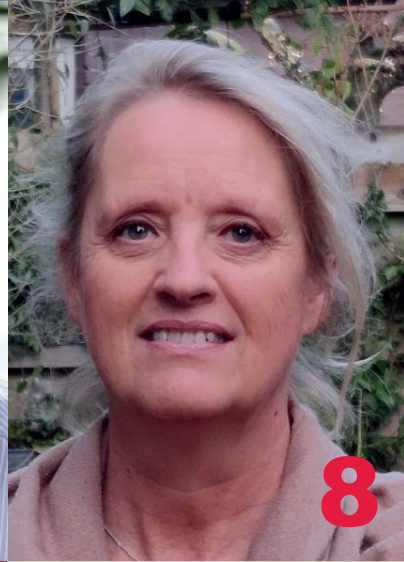
PROGRAMMAPUNTEN

1. In alle vormen van participatie zorgen we voor een **eerlijke vertegenwoordiging**, bijvoorbeeld door middel van loting.
2. We zetten extra in op **inspraak door jongeren** en laten jongeren actief kennismaken met de politiek, bijvoorbeeld door een jongerenraad of een jongerenburgemeester.
3. We stellen burger- of **buurtbudgetten** in, waarbij elke buurt een bedrag krijgt om zelf te besteden aan een goed idee voor de leefomgeving.
4. We zetten in op actieve **wijk- en buurtraden**, organiseren wijkgesprekken, ondersteunen energiecoöperaties en zorgen ervoor dat niemand afhankelijk is van grote monopolistische bedrijven. We willen per kern of wijk een 'ideeën-manager', die kan bekijken wat een initiatief van de gemeente nodig heeft om uitgevoerd te worden.
5. Bij alle gemeentelijke projecten en plannen worden bewoners en ondernemers vroegtijdig betrokken en in de gelegenheid gesteld **maximale invloed** uit te oefenen. De gemeente heeft hier een voorbeeldfunctie. Na de invoering van de Omgevingswet zijn ontwikkelaars verantwoordelijk voor het organiseren van **participatie**. Wij willen hier strenge eisen aan stellen: iedereen moet de tijd krijgen om te kunnen meepraten. We overwegen daarbij het instellen van een 'Bewoners Effect Rapportage' (BER), zodat het bewonersperspectief een verplicht onderdeel wordt.
6. Voor de **gemeentelijke financiën** streven we naar een sluitende (meerjaren-) begroting en een reserve van minimaal het door de provincie vereiste niveau, maar dit is geen doel op zich. Het is onze verantwoordelijkheid om om te zien naar onze medemensen en onze leefomgeving, en om te blijven investeren in onze groene en sociale ambities.
7. In de IJmond liggen er enorme kansen om een duurzame toekomst vorm te geven. Daar hoort een stevige gemeente bij met een omvang die op nationaal niveau telt. We streven naar een **gemeentelijke fusie** met Beverwijk en Heemskerk. Als Heemskerk daartoe niet besluit, streven we naar een fusie met Beverwijk.
8. We vinden dat onze inwoners recht hebben op een **transparante en integrale overheid** die luistert naar wat er in de samenleving speelt. Besluitvorming moet doeltreffend en inzichtelijk zijn.
9. Inwoners krijgen de mogelijkheid taken van de gemeente over te nemen als zij denken dat het slimmer, beter of goedkoper kan met het zogeheten **uitdaagrecht**.

- 10.** We borgen lokale journalistiek en laagdrempelige en toegankelijke **verslaglegging van de gemeentelijke politiek**.
- 11.** Alle communicatie van de gemeente Velsen wordt in **begrijpelijke taal** opgesteld.
- 12.** Er komt meer aandacht voor **laaggeletterdheid** door ondersteuning en passend taalonderwijs. De cyclus van laaggeletterdheid in gezinnen wordt doorbroken. We ontwikkelen samen met onder meer onderwijsinstellingen en bibliotheken een gezinsgerichte aanpak waarbij we leesbevorderingsprogramma's voor kinderen verbinden met taalprogramma's voor hun ouders.
- 13.** Voor **digitale zaken** moet er slechts één loket zijn voor inwoners om te voorkomen dat ze in het woud tussen de verschillende afdelingen verdwalen. De gemeente versterkt hiermee het loket voor digitaliseringshulp vanuit de bibliotheken. Dit loket helpt inwoners ook bij ketenfouten.
- 14.** Om de **digitale privacy** van onze inwoners te beschermen stellen we een ethische commissie in die de gemeente gevraagd en ongevraagd advies geeft over nieuwe technologieën en het gebruik van data. Bij de inkoop van digitale diensten stellen we voorwaarden rondom het gebruik, het eigendom en het delen van data, de toepassing van open source, de benodigde beveiligingsmaatregelen, het verdienmodel van de leverancier en de vernietiging van de data bij het einde van het contract met de leverancier.
- 15.** **Digitalisering** mag niet leiden tot ongelijkheid of segregatie. Systemen van de gemeente die op basis van een algoritme besluiten maken, laten we vooraf, tijdens en na ontwikkeling testen op ethische principes zoals integriteit, discriminatie en vooroordelen, en opnemen in een openbaar register.

WAT HEBBEN WE BEREIKT IN 2018-2022?

- Vernieuwende bewonersparticipatie, over kleine lokale projecten zoals in de Waal- en Dolfijnstraat (2021) maar ook bij grotere trajecten zoals Parkenpraat (2019)
- Instellen van een Participatieraad op het sociaal domein (2018)
- Dorpsdialoog Driehuis, waarbij woningbouw en verkeersafwikkeling in overleg met de inwoners zo goed mogelijk worden ingepast (2020-2021)
- Participatiebeleid Samenspel, waarin al het beleid voor participatie is veranderd (2020)
- Actualisatie Visie op Velsen 2050, waarin inwoners en maatschappelijke partners naar hun toekomstbeeld voor Velsen gevraagd is (2019-2021)

KANDIDATENLIJST

KANDIDATENLIJST

1. Iskandar Sitompul
2. MaartenJan Hoekstra
3. Ilse van Turnhout-Stoelman
4. Iris Pander
5. Lia van den Berghe
6. Tessa de Wit
7. Ben van Mourik
8. Christine Kootstra
9. Margot Bekkering
10. Jan-Willem Tijman
11. Gonneke Mooi
12. Johan Robben
13. Sebastian Dinjens

COLOFON

PROGRAMMACOMMISSIE

Angela Scholder
Ilse van Turnhout-Stoelman
Iris Pander
Iskandar Sitompul
MaartenJan Hoekstra
Sebastian Dinjens

REDACTIE

Iris Pander
MaartenJan Hoekstra

UITGAVE

GroenLinks Velsen
Vastgesteld tijdens de Algemene Ledenvergadering
24 november 2021

VERANTWOORDING

Wij hebben ons best gedaan om alle rechthebbenden met betrekking tot fotomateriaal te achterhalen. Eenieder die meent dat zijn/haar materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij om zich tot ons te wenden.

